

Aan: De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum: 25 augustus 2022
Portefeuille(s): Reiniging
Portefeuillehouder(s): Zita Pels
Behandeld door: Stadswerken (bestuurszaken.stadswerken@amsterdam.nl)
Onderwerp: Afdoening toezegging uit de commissievergadering van 19 mei 2022 (TA2022/000429)

Geachte leden van de gemeenteraad,

In uw vergadering van 19 mei 2022 bent u, naar aanleiding van eerdere vragen over afvalbakken die opengemaakt worden vanwege de plastic statiegeldflesjes, geïnformeerd. Aan de commissie is toegezegd te onderzoeken of er aanvullende maatregelen mogelijk zijn.

In bepaalde delen van de stad, met name de binnenstad, worden afvalbakken afgelopen op zoek naar kleine plastic statiegeldflesjes. Sinds 1 juli 2021 zit er € 0,15 statiegeld op kleine plastic flessen frisdrank en water. In 2023 wordt het statiegeldsysteem uitgebreid met statiegeld op blikjes. Het college ziet graag de hoeveelheid (zwerf)afval verminderen. Statiegeldsystemen dragen hieraan bij. Het gemiddeld aantal kleine plastic flesjes in het zwerfafval is landelijk na de invoering van statiegeld met meer dan 40% afgenomen.

Een goede eerste stap. Het college wil dat zo min mogelijk hoogwaardig recyclebare producten in het restafval terechtkomen. Het college is van mening dat de volgende stap is om het echt anders te doen, nl. van wegwerp naar hergebruik.

Momenteel wordt de Europese 'Single-Use-Plastics' richtlijn (SUP-richtlijn) door de lidstaten geïmplementeerd in nationale wetgeving. De regelgeving moet ondernemers stimuleren om producten in de handel te brengen die duurzaam, herbruikbaar, herstelbaar en recyclebaar zijn.

Het nieuwe statiegeldsysteem geeft duidelijk milieuwinst, maar wel met bijkomende neveneffecten. Op drukke delen in de stad, in het zicht, worden afvalbakken nagelopen op zoek naar kleine plastic statiegeldflesjes, en in 2023 komen hier de blikjes bij. Hierbij ontstaat zwerfafval doordat het overige afval wordt achtergelaten op straat.

Mogelijke maatregelen

Er is geëxperimenteerd met aparte inzamelbakken voor kleine flesjes, maar dat was weinig succesvol omdat er te veel ander (nat) afval in de bak belandt en er te weinig toezicht mogelijk was vanuit de ondernemers.

Voor het toepassen van 'doneerringen' (zie motie 435 - 25 november 2021) worden ervaringen uit andere gemeenten verzameld. Maar gelet op de enorme hoeveelheid bezoekers in de binnenstad, zullen deze ringen waarschijnlijk niet alleen voor statiegeldflesjes of -blikjes gebruikt gaan worden. De verwachting is dat de kosten van verwijdering en schoonmaak van zwerfafval aan de buitenzijde niet opwegen tegen de baten.

Om de situatie nu beheersbaar te houden wordt een stapeling van ingrepen voorbereid en uitgevoerd. Met de betrokken gemeentelijke partijen waaronder het stadsdeel Centrum en de uitvoeringsonderdelen wordt de situatie periodiek besproken en wordt waar nodig maatwerk toegepast. Ook zijn op kleine schaal, gelet op (bovengenoemde) onzekerheden over vervuilingsrisico's, voorbereidingen getroffen om te experimenteren met 'doneer' vormen vergelijkbaar aan de doneerring.

Tot slot

Inmiddels ontstaat er enige mate van gewenning aan het nieuwe systeem en de nieuwe situatie en vermindert de hoeveelheid weggegooide flesjes. Desondanks zullen toeristen hun plastic flesjes in de openbare afvalbakken blijven deponeren. De grootste winst is naar de mening van het college de verandering aan de aanbodkant. Hier ligt de verantwoordelijkheid bij producenten en ondernemers. Het systeem is ingericht om de flesjes terug te brengen naar verkooppunten (veelal supermarkten).

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Ik beschouw hiermee de toezegging als afgehandeld.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente
Amsterdam,

Zita Pels
Wethouder Reiniging